Jaargang 113. Vrijdag, 1 September 1854. No. 70.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

[illegible] Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: [illegible] no. 17, inhoudende: *Reglement en Tarief van* [illegible] *voor de Volks- en Vrachtschuit, varende van* [illegible] *op* Groningen, v. v., benevens *Verslag van de* [illegible] *van den Gemeenteraad van Groningen en der Staten* [illegible]

Aanbesteding

VAN

TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [illegible] brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat uiterlijk tot en met ZATURDAG den 9den September e.k. aan het RAADHUIS nog kunnen worden bezorgd de **MONSTERS** voor de LEVERING van de [illegible] van het RAADHUIS benoodigde **TURF** en **BRANDHOUT**, breeder omschreven in de bekendmaking, geplaatst in de *Groninger Courant* van Dings[illegible] [illegible] den en 25sten dezer.

[illegible] Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* [illegible] te weten, dat de **BEGROOTING** dier **GEMEENTE** voor het jaar **1855**, op de SECRETARIE [illegible] Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd, en [illegible] in afschrift, *tegen betaling der kosten*, algemeen verkrijgbaar gesteld.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, bij resolutie van den 24sten Augustus 1854, executoir en invorderbaar verklaard 2de SUPPLETOIR (SCHATTINGS) **KOHIER** voor de BELASTING op het PERSONEEL over het Dienstjaar 18⁵⁴⁄₅₅, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks Belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is, zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45, § 1, der wet op de Personele belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad no. 4*), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Devisie **W. CRAEIJVANGER**; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuisen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van [illegible] in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën, eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34, § 3, der wet op het personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

De Burgemeester voornd.: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 2 Julij.

Men leest in de Javasche courant van den 24sten Julij: Sedert de laatste dagen der maand April 1854, hebben zich op verschillende plaatsen van Java sporadische gevallen van cholera voorgedaan, waaraan tot den 17den Junij 1854, voor zoo ver bekend was, reeds 93 personen waren overleden. In de afdeelingen Passaroean, Bangil en Malang, residentie Passaroean, zijn van den 1—10den Junij 311 choleralijders gekomen, waarvan er 167 overleden en 61 hersteld zijn, terwijl er nog 44 onder behandeling bleven.

Velen dezer overledenen hadden nog geen gebruik gemaakt van de thans overal disponibele cholera-mixtuur, waarin de bevolking over het algemeen groot vertrouwen stelt. De vaccinateurs en kampongshoofden zijn met de uitdeeling dezer mixtuur belast.

Ook te Batavia kwamen in de laatste dagen bij het garnizoen en de bevolking enkele choleralijders voor. Ofschoon zich onder de aangetaste lijders ook Europeanen bevonden, bestond toch het grootste getal uit inlanders.

— De *Jav. Cour.* van den 24sten Junij bevat een' staat over den stand van het rijstgewas op Java, welke in het algemeen zeer gunstig is.

— Nopens de reeds bekende laatste krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Borneo is thans ook nog het rapport openbaar gemaakt van den stations-kommandant te dier kust, den luit. ter zee 1e klasse *W. A. Berghuis*, meer in bijzonderheden het door de marine verrigte vermeldende. Dat rapport eindigt dus: „Gedurende de tot hiertoe afgeloopen krijgsoperatiën is er weinig gevochten; de Chinezen, die snel ter been zijn, hebben ons daartoe de gelegenheid benomen, maar de geestdrift en de lust er toe was bij de officieren en manschappen van Zr. Ms. schepen en gouvernements-vaartuigen alles belovende voor het geval dat het tot ernstige gevechten had moeten komen. De gevoerde oorlog is meer een kampstrijd met moeijelijkheden en bezwaren dan tegen menschen geweest, en uit dat oogpunt beschouwd, heeft er de marine, zoowel wat de voorbereiding als de uitvoering betreft, een uitgebreid deel aan genomen."

— Op den 2den Julij, te 2 uur des namiddags, werden aan boord van de hier ter reede liggende Engelsche oorlogschepen *Sybille* en *Lily*, de officieren en opvarenden dier bodems op het dek bijeengeroepen, en werd aldaar door de kommandanten voorgelezen de oorlogsverklaring van Koningin Victoria aan Keizer *Nikolaas* van Rusland, bevattende al de beweegredenen, die H. M. daartoe met medewerking van Frankrijk en ter handhaving van de regten van den Sultan van Turkije geleid hebben. Die voorlezing werd door de bemanningen met de meeste geestdrift ontvangen, en herhaaldelijk met luide hoera's beantwoord. Dienzelfden middag heeft de vice-admiraal, kommandant der marine en inspecteur van de zeemagt in Indië, een groot diner gegeven, waarop de kommandanten en de état-majors dier beide Engelsche bodems genoodigd waren. Tot laat in den avond duurde die vereeniging, waarbij de gulste gastvrijheid en gezelligheid heerschten, voort, en volmondig erkennen de vreemde genoodigden, dat zij ten huize van den admiraal een regt genoegelijk uur hebben doorgebragt.

RUSLAND. — TURKIJE.

De tijdingen uit Konstantinopel zijn van den 20sten Augustus. Volgens berigten uit Bucharest, is eene deputatie naar vorst *Stirbey* vertrokken, ten einde hem uit te noodigen om de waardigheid van Hospodar weder te aanvaarden. Soortgelijke uitnoodiging is reeds vroeger ook aan vorst *Ghika* gedaan.

Omer-pacha heeft 150 officieren gekozen, die zijn' staf zullen uitmaken, om de Oostenrijkers den 5den Sept. te Bucharest op te wachten. De Turken zullen dan die plaats verlaten, maar Giurgewo behouden, en de vestingen aan den Donau herstellen, die volgens de bepalingen van het verdrag van Adrianopel zijn geslecht.

De krijgsmagt der Turken, op den linker Donau-oever, bedraagt meer dan 70,000 man.

De Fransche *Moniteur* deelt de tijding mede, als officiëel ontvangen, dat de Oostenrijkers den 20sten Aug. in de vorstendommen zijn getrokken.

Den 10den of 12den Augustus heeft te Varna (zoo als reeds werd gemeld) een vreesselijke brand gewoed, waardoor 300 huizen en verscheidene partikuliere magazijnen waren in de asch gelegd. Gelukkig is slechts eene kleine hoeveelheid levensmiddelen door de vlammen vernield, daar het grootste deel reeds was ingescheept.

De kruidmagazijnen van het leger waren in groot gevaar om te springen en zijn slechts gered door verandering van den wind en de met den grootsten ijver verleende hulp. Maarschalk *de Saint-Arnaud* heeft zich bij deze noodlottige gebeurtenis zeer onderscheiden aan het hoofd der troepen. De justitie doet onderzoek naar de oorzaken van den brand. Dien ten gevolge is het den reizigers voorloopig verboden om te vertrekken.

De *United Service Gazette* zegt, dat de helft van het eerste contingent van het korps van den staf te Varna aan de cholera is bezweken.

Berigten van Varna van den 13den melden, dat de epidemie aanmerkelijk heeft afgenomen en dat de nog zeldzaam voorkomende gevallen spoedig worden genezen. Of alsnu de expeditie naar de Krim, die ten gevolge van het groot aantal zieken wederom tot in het begin van September zou zijn uitgesteld, dadelijk voortgang zou hebben, is nog niet zekend. Evenwel meldt eene dépêche uit Konstantinopel, over Marseille ontvangen, dat de inscheping der troepen reeds den 26sten heeft plaats gehad. De plaats der ontscheping is echter nog onbekend. Op 2000 vaartuigen zijn ongeveer 70,000 man der geallieërde legers ingescheept. De geestdrift der troepen was buitengewoon, en zij worden door geen grooter verlangen bezield dan zich te meten met de Russen.

De Grieksche patriarch heeft zijne geloofsgenooten bij eene circulaire aangespoord tot welwillendheid jegens de geallieërden.

De nederlaag van *Selim*-pacha in Azië en het bezetten van Bayazid door de Russen, bevestigt zich. *Selim*-pacha is dien ten gevolge afgezet.

Den 7den Aug. heeft bij Kars een veldslag plaats gehad. De Turken vielen de Russen in hunne geretrancheerde kampen aan en sloegen hun regtervleugel op de vlugt. De Russische kavallerie deed toen evenwel eene algemeene charge, waardoor de Turksche infanterie genoodzaakt werd in goede orde terug te trekken. *Hassan*-pacha werd doorbijgedood en *Mustapha*-bey gekwetst; drie Russische generaals werden buiten gevecht gesteld. Het verlies der beide legers bedraagt 5000 man. *Mustapha* en *Adronikoff* bleven met hunne troepen slagvaardig, zoodat men weldra weder een gevecht te gemoet zag.

De *Globe* berigt, dat volgens brieven uit Damaskus, aldaar een opstand onder de Muzelmannen plaats gehad had, die door de hulp der artillerie gestild was. Dit berigt heeft geen aangenamen indruk te weeg gebragt, met betrekking tot de verstandhouding tusschen de Christenen en Turken. Bijzonderheden worden verzwegen.

Uit de Oostzee valt niets met eenige zekerheid te melden. Reeds is voor een paar dagen door middel eener telegrafische dépêche gemeld, dat het gros van de geallieërde vloot Ledsund verlaten en naar de golf van Finland koers gezet had. Tot dus verre is nopens de bestemming van deze vloot niets naders vernomen, evenmin als men nog weet, wat de Franschen en Engelschen met de Aland-eilanden zullen doen, waar men alle werken vernield heeft.

Onder de bevolking van het platte land van Zweden is de wensch gerezen, om een verzoekschrift aan den Koning te rigten, ten einde de Alands-eilanden niet onder de Russische heerschappij te doen terugkeeren. De vaartuigen van de Alands-eilanden varen thans onder Fransche vlag.

— Uit Petersburg wordt d.d. 19den Aug. gemeld, dat de bemagtiging van Bomarsund daar diepen indruk had gemaakt en dat de politie last had bekomen om te beletten dat daarover werd gesproken.

Bij geruchte wordt verzekerd, dat door de Engelsche en Fransche regeringen pogingen worden aangewend bij het bewind van Zweden, ten einde van dit laatste vergunning te erlangen tot het overwinteren der Fransche krijgsmagt in Stokholm. Met dat gerucht zou de togt in verband staan, welke terstond na de bemagtiging van Bomarsund door den generaal *Baraguay d'Hilliers* naar de Zweedsche hoofdstad is gedaan.

In de Witte zee hebben vijandelijkheden plaats gehad. Bij Archangel waren de partijen slaags; het klooster Savlovetski, de stad Kio in de baai van Onega, en eene andere stad aan de rivier Ponchlathea zijn door de Engelschen genomen.

— De *Constitutionnel* resumeert volgenderwijs de Oostersche kwestie: „Zes maanden geleden bezette Rusland een gedeelte van het Ottomanische grondgebied. Het had, gelijk het in zijne hoogmoedige taal zich uitdrukte, een' *waarborg* genomen. Vóór het einde des veldtogts, veranderde het aanzien der dingen. Rusland werd gedwongen dien *waarborg* te laten varen, terwijl wij op onze beurt er een' namen. Onze vlag wappert reeds op de Alands-eilanden. Binnen weinige dagen zullen wij vernemen dat ze van de Krim bezit heeft genomen. Turkije en zijne bondgenooten bezetten een gedeelte van het Russische grondgebied, terwijl de in opstand zijnde Kaukasus, in weinige maanden het werk ziet vernietigd, tot welks voltooijing de Moskovische overheersching honderd jaren heeft noodig gehad, terwijl de Scandinavische staten gereed zijn terug te eischen wat men hun ontnomen heeft, terwijl Duitschland gewapend opstaat, om de hoogmoedige heerschappij van Rusland af te schudden en een einde te maken aan die sluwe, dubbelhartige en roofzuchtige politiek, welke tot de tegenwoordige krisis heeft aanleiding gegeven."

— Het antwoord van Rusland op de laatste Oostenrijksche nota is te Berlijn ontvangen. De voorstellen der Westersche mogendheden zijn in alle vier punten door Keizer *Nicolaas* van de hand gewezen. De graaf *Benckendorff* is er aangekomen en onverwijld naar Putbus vertrokken.

Er heerscht onzekerheid omtrent het lot, dat aan de vredesvoorwaarden van de Westelijke mogendheden is beschoren. Het berigt uit Weenen, dat Rusland geen antwoord zal geven, is nog niet bevestigd. Daarentegen wordt thans gemeld, dat de tijdingen uit Petersburg vrij voldoende zijn, maar dat van een stellig antwoord nog niets te zeggen valt.

— De Oostenrijksche regering moet aan den Pruissischen staatsman, graaf *Arnim*, bepaaldelijk hebben verklaard, dat door den uitgebroken oorlog al de tusschen Turkije en Rusland bestaande verdragen regtens en feitelijk zijn vervallen en het kabinet te Weenen besloten heeft, om bij het voortzetten der onderhandelingen, dit beginsel streng vast te houden; — dat Oostenrijk het als een' pligt van eer beschouwt, om, terwijl Europa door zware rampen wordt bedreigd, niet langer werkeloos te blijven en dat Pruissen eene zware verantwoordelijkheid op zich zal laden, indien het door zijne weifelende houding Oostenrijk zal noodzaken, om zich ten laatste geheel aan de Westelijke mogendheden aan te sluiten. — Het is zeer mogelijk, dat de zaak zich aldus zal hebben toegedragen, doch men moet niet uit het oog verliezen, dat deze opgaven afkomstig zijn van eene zijde, van welke steeds ernstig is aangedrongen op de aansluiting van geheel Duitschland aan de Westelijke mogendheden, tot het breidelen van Rusland.

(*Laatste berigten.*) Brieven uit Odessa spreken van het oprigten van een legerkamp in de nabijheid dier stad voor 90,000 Russen, welke uit Moskau en Kiew zouden komen. In die brieven sprak men ook van eene aan den gouverneur van Odessa gedane opeisching van wege den bevelhebber der vereenigde eskaders, om de kustbatterijen te vernielen. Dit berigt vereischt echter nadere bevestiging.

— Van den 20sten Augustus wordt van Therapia gemeld, dat eene merkbare verbetering was ontstaan in den gezondheidstoestand van het leger en de vloten.

De hertog *van Cambridge* lijdt aan eene ligte ongesteldheid, welke het gevolg is van de vermoeijenissen, ondergaan bij den togt naar Varna.

— De Keizer van Frankrijk is ontevreden over den generaal *St. Arnaud.* Men had meer energie van hem verwacht en gehoopt, dat hij, door de armee tijdig elders werk te geven, de ziekte zou hebben voorkomen, die thans zoo vele slagtoffers maakt. Wat ook de dagbladen zeggen, het zou hoogst waarschijnlijk zijn, dat de expeditie naar de Krim uitgesteld blijft [?].

— Men verneemt uit de Oostzee, dat de vestingwerken op de Alands-eilanden zullen worden vernietigd en Bomarsund ontruimd.

— De Parijssche *Constitutionnel* behelst een hoofdartikel over de Alands-eilanden, waarin het ministeriële orgaan het gewigt van deze „nieuwe verovering der Fransche wapenen in het noorden" op nieuw betoogt, maar tevens de publieke opinie op de ontruiming derzelve schijnt te willen voorbereiden. „Gesteld dat het niet in het plan van de opperbevelhebbers der tegen Rusland in de Oostzee vereenigde krijgsmagt ligt — zoo zegt het genoemde blad — Bomarsund in bezit te houden, dan zullen zij het niet verlaten zonder al de vestingwerken te slechten, en dan zullen wij er, zoodra het ons gelegen komt, weder post kunnen vatten; want de Russen, ons in hunne citadel niet hebbende kunnen weêrstaan, zullen zekerlijk niet beproeven ons op de Alands-eilanden het hoofd te bieden zonder eenige verschansing van belang."

— De bevelhebbers van de vereenigde Engelsche en Fransche zeemagt in de Witte zee hebben *den 12den Augustus* ter kennis gebragt, dat de havens in de Witte zee, zoowel die van Archangel en Onega als van anderen, alsmede de reeden, enz. in diezelfde zee, van kaap Swiatoi Nos af tot aan de kaap Kanin, *gerekend van dien dag*, in staat van blokkade zijn verklaard, en dat aan de neutrale schepen, die in deze geblokkeerde havens liggen, een termijn van *vijftien dagen* is gegund, om hunne ladingen in te nemen en te vertrekken, zullende al de schepen, welke *na* dien termijn niet vertrokken zijn, genomen kunnen worden.

— Men verzekert dat generaal *Baraguay d'Hilliers* aan den Koning van Zweden het aanbod heeft gedaan van 14 millioen francs, gedurende de eerste maand, en 7 millioen gedurende de volgende maanden, als toelage bij de oorlogskosten, in geval Zweden zich met de Westersche mogendheden tegen Rusland verbindt.

— Admiraal *Napier* is naar Koppenhage vertrokken.

SPANJE.

In Spanje heerscht het despotismus der regeringloosheid. De instandhouding der dynastie is wel is waar besloten, ten gevolge van het ministeriëel manifest, dat de bijeenroeping der constituerende Cortès voorafgaat, maar van de kiezers verwacht men het ergste; tot hiertoe zijn zij sterker dan de ministers. De Fransche gezant heeft in naam des Keizers, de Koningin *Isabella* verzekerd, dat Frankrijk noch Engeland eene verandering zouden goedkeuren, die haar van den troon mogt verwijderen. Ook zal de markies *de Turgot* ten voordeele van Koningin *Maria Christina* al zijn' invloed aanwenden.

Espartero is een wraakzuchtig Spanjaard, die aan zijn' lang bedwongen nijd den vollen teugel viert; maar zijn invloed op de zaken is onbeduidend; hij heeft een' naam, een officiëel standpunt en speelt een gewaagd stuk. Tegenover hem staat *O'Donnell.* Dien moedigen soldaat zal de zending worden opgedragen, om aan de revolutionnaire woelingen te Barcelona een einde te maken, een stad door rijkdom hoogmoedig, die tegenwoordig zich als de eerste van Spanje beschouwt, en niets minder beoogt dan zich boven Madrid te verheffen; Barcelona wil de zetel van het congres en de hoofdstad der Spaansche *republiek* worden.

Het baart intusschen toch groote verwondering, dat *Espartero* het honoraire lidmaatschap heeft aangenomen van den *club der liberale Unie.* In de laatste zitting van dien club is een voorstel gedaan, om eene petitie rond te zenden, welke, voorzien zijnde van een millioen handteekeningen, bij den ministerraad zal ingezonden worden. In die petitie zou worden aangedrongen op de gevangenneming of althans op de verwijdering van *Maria Christina* uit het paleis, tot dat de Cortès over haar lot zullen beslist hebben. Een der redacteurs van het blad *Voz de las Barricadas*, het officiëel orgaan van genoemde club, wiens verkiezing voor de Cortès door een distrikt van Majorka nagenoeg zeker is, heeft buitendien geëischt, de verbeurdverklaring van alle goederen der hertogin *van Rianzares*, ten voordeele der armen; de benoeming door de Cortès van een algemeenen minister; de opheffing van het leger en andere instellingen; terwijl hij, ingeval aan die eischen geene voldoening wordt gegeven, bereid is *op staanden voet het regt tot den opstand te proclameren.*

Eene partikuliere correspondentie meldt dat de zoogenoemde liberale hoofdvereeniging slechts schijnt ingesteld om alle toenadering der onderscheidene partijen die Spanje verdeeld houden, te beletten. Zelfs onder de leden van het bureau heerscht geene eensgezindheid.

O'Donnell heeft besloten tot de opheffing van de garde der Koningin en tot de reorganisatie van het korps hellebardiers. — De burgerwacht heeft de verspreiding van een oproerig geschrift belet.

De *Epoca* deelt mede dat het te kort der civiele lijst buitengewoon groot is. De bezoldigingen, pensioenen, wachtgelden, enz. verslinden meer dan de helft van het koninklijk inkomen. Op verlangen der Koningin, zal eene commissie benoemd worden, ten einde de hervormingen na te gaan, die daarin zouden zijn te brengen.

Het stierengevecht, ten voordeele der gekwetsten en nagelaten betrekkingen van de gesneuvelden in de laatste Julijdagen, was druk bezocht, maar is niet gelukkig afgeloopen. De stieren waren zonder strijdlust. *Pacheco*, de staatkundige stierenbevechter, de barrikaden-hoofdman, heeft den eersten stier onder uitbundig gejuich gedood.

Er is reeds een besluit genomen tot verdrijving der Jezuïten uit Valladolid en Burgos.

Te Bayonne, het vereenigingspunt van de meeste Spaansche emigranten, bevinden zich thans twaalf oud-ministers, het geheele personeel van het huis der Koningin-moeder, en voorts een dertigtal staatsambtenaren van den hoogsten rang. Onder de voornaamste Spaansche edelen, die voorloopig te Bayonne eene toevlugt hebben gezocht, behooren de graaf

van *Remato*, broeder van den hertog *van Rianzares*, de graaf en de gravin *de Sevilla la Nueva*, enz. In meergenoemde stad is bevel ontvangen uit Madrid, dat alle Spaansche militairen die zich te Bayonne bevinden, op een afstand van dertig mijlen van de grenzen moeten blijven.

(*Laatste berigten.*) Uit Madrid wordt gemeld, dat de Koningin *Maria Christina* den 28sten des ochtends naar Portugal is vertrokken, met toestemming der regering.

Don *José de la Concha* is naar Cuba vertrokken, waar hij tot kapitein-generaal is benoemd.

DUITSCHLAND.

In de haven van Memel hebben twee Engelsche korvetten post gevat. Te Berlijn wordt deze verschijning der Britsche oorlogsbodems verschillend beoordeeld.

— De Saksische opperstalmeester en adjudant, de heer *v. Engel*, is met het hoefijzer, waarmede het paard aan den Koning van Saksen den doodelijken slag heeft toegebragt, naar Dresden vertrokken.

— Het bezoek door het publiek van de groote tentoonstelling te Munchen neemt zoo sterk af, dat de dagelijksche ontvangst daar thans naauwelijks 1/9 gedeelte der dagelijksche uitgaaf bedraagt. Het vrij sterk heerschen der cholera in die hoofdstad brengt ongetwijfeld daartoe het zijne bij.

— Het onlangs verschenen tabellarisch overzigt des Hamburgschen handels in 1853 bewijst ten overvloede van welk groot gewigt Hamburg als handelstad is. Niettegenstaande het scheepsverkeer in dat jaar minder was dan in 1852, overtrof toch de waarde der in- en uitgevoerde goederen die van 1852 met bijna honderd millioen mark banco. In het geheel zijn 27,865,632 centenaars, ter waarde van 443,879,530 mark banco, ingevoerd, terwijl de uitvoer 18,240,381 centenaars, ter gezamenlijke waarde van 421,673,490 mark banco bedroeg. Het meerder bedrag der waarde boven die van het in 1852 in- en uitgevoerde spruit hoofdzakelijk uit den hoogeren stand der prijzen voort.

— Onder de jongste opgaven van inschrijvingen voor de nieuwe Oostenrijksche leening, merkt men die van prinses *Marianne der Nederlanden* op, die, behalve eene vroegere inschrijving van 50,000 fl., ook nog 450,000 fl., dus in het geheel voor 500,000 fl. [*f* 625,000] ingeschreven heeft.

— Den 18den had een sterke sneeuwval in de Alpen tot op 7000 voet boven de zee plaats. Deze sneeuw stond met hagelstorm in verband, welke vreeselijke sporen aan deze en gene zijde van den Gotthard heeft achtergelaten.

— Eene aardbeving heeft den 30sten Julij in eenige dorpen van Albanie eenige huizen omver geworpen of beschadigd; vooral heeft de vesting Suli zoo veel schade geleden, dat zij onbruikbaar is geworden; de aarde is op sommige plaatsen gespleten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 27 Augustus.

Eergisteren zijn op last der admiraliteit weder eenige Russische prijsschepen in het openbaar verkocht. In de volgende week zal wederom eene veiling plaats hebben.

De oorlogsschepen *Caledonia*, *Bentow*, *Wellington* en *Poictiers* worden te Plymouth gereed gemaakt voor de ontvangst der verwachte Russissche krijgsgevangenen.

— De *Revue Britannique* maakt melding van een statisticus, volgens wiens berekening de kosten van den tegenwoordigen oorlog, wanneer die nog drie jaren duurt, op een bankroet van al de oorlogvoerende rijken moeten uitloopen. Deze statisticus heeft bevonden dat de Keizer van Rusland dagelijks 2,500,000 francs voor zijn leger moet besteden, en toch is de Russische soldaat de minst kostbare, als het waar is, wat hij verzekert, dat 1000 Russische soldaten evenveel kosten als 500 Oostenrijksche soldaten en niet meer dan 250 Fransche, of 170 Engelsche soldaten.

Het zelfde tijdschrift maakt melding van een nieuw werk getiteld: *The dens of London* (de holen van Londen), aanteekeningen en verhalen eener zesjarige zending, door *van der Kiste*, zendeling voor de stad Londen. De zendelingvereeniging voor Londen werd in 1835 opgerigt, en van 4 is het getal harer zendelingen tot 245 geklommen. Haar doel is de Evangelisatie van de Heidenen (waaronder de schr. verstaat allen, die niet ter kerke komen) die in het midden van het Christelijk Engeland leven, en de heer *van der Kiste* verzekert, dat het Heidendom de godsdienst van den arme in de hoofdstad is. „*Heathenism is the poor man's religion in the metropolis.*" Wanneer men den zendeling een 100tal bladz. ver gevolgd heeft in die holen, vraagt men zich reeds af of zijne broeders *in partibus infidelium*, onder de nieuw Zeelanders wel aan grooter gevaren blootgesteld zijn en meer verfoeijelijkheden aanschouwen.

— *Frederika Bremer*, de welbekende Zweedsche schrijfster, heeft in den *Times* eene oproeping ook aan de Engelsche vrouwen gedaan, tot aansluiting bij eene vereeniging van vrouwen, die zich ten doel stelt aan het opkomend geslacht zulk eene leiding te geven, als het best geschikt is om in het vervolg de zegeningen des vredes te waarderen en te bewaren. De vereeniging voert den naam van „*Vredeverbond.*"

— Luidens berigten uit Bombay van den 21sten Julij, heeft de Koning van Oude aan de Britsche regering een hulpkorps van 12,000 man voetvolk, 1000 paarden en 100 kanonnen aangeboden. Uit Cabul luiden de tijdingen, ten gevolge van de kuiperijen der Russische agenten, verontrustend.

Uit Japan berigt men, dat de Amerikaansche oorlogsschepen reeds gestationneerd zijn in de geopende havens. Commodore *Perry* zal weldra naar Hongkong terugkeeren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Augustus.

De *Moniteur* deelt een decreet mede, houdende de organisatie der akademiën in Frankrijk. Daarbij is vastgesteld dat er acht nieuwe faculteiten zullen opgerigt worden, wier zetel zal zijn te Marseille, Clermont, Douai, Rijssel, Nancy en Poitiers.

— De administratie van den Wester-spoorweg is veroordeeld tot eene schadevergoeding van 60,000 fr. en eene van 500 fr., de eerste aan een' persoon die door een' aankomenden trein gekwetst was geworden, zonder dat de noodige voorzigtigheids-maatregelen op den weg waren in acht genomen, en de andere aan de weduwe van een' werkman, gedood op den weg door eene locomotief, die bij mistig weder, zonder sein, over eene brug stoomde. Deze weduwe krijgt overigens, krachtens regterlijk vonnis, van de maatschappij levenslang een jaargeld van 200 fr., en elk harer beide kinderen eene rente van 100 fr., tot dat zij den ouderdom van achttien jaren zullen hebben bereikt.

— De cholera neemt hier zeer af. Het laatste bulletin bevatte slechts 25 gevallen.

— Eene herbergierster in het arrondissement Chateau-Thierry is tot gevangenisstraf en boete veroordeeld, omdat zij aan een' man, die gewed had dat hij een pint cognac zoude uitdrinken, die hoeveelheid drank geschonken heeft, zijnde de man aan de gevolgen dezer drinkpartij overleden.

Van den 29sten. De Keizer is heden van Biarritz alhier teruggekeerd. — De generaal *Baraguay d'Hilliers* is tot maarschalk van Frankrijk verheven.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Augustus.

Men verneemt dat Koning *Leopold*, ingevolge eene van Keizer *Napoleon* ontvangen uitnoodiging, aanstaanden Zondag of Maandag zich te Ostende scheep zal begeven naar Calais, alwaar de Keizer zich bij 's Konings aankomst zou bevinden.

— De Belgische dagbladen zijn in het algemeen hoogst spaarzaam met hunne aanmerkingen over de aftreding van het kabinet. Alleen de *Emancipation* keurt in een uitvoerig artikel het besluit der ministers af. Het blad verwijt hun op scherpen toon, dat zij het veld ruimen voor het drijven der clubs, in plaats van de meening der Kamers af te wachten. De *Etoile* zegt, dat het besluit om af te treden gemotiveerd is door een politiek feit van zooveel gewigt, dat het blad daaromtrent een volstrekt stilzwijgen meent te moeten bewaren.

Anderen meenen de reden van het ontslag te vinden zoo wel in de moeijelijkheden, die het Kabinet ondervindt bij de geestelijkheid, om het godsdienstig onderrigt bij het middelbaar onderwijs te regelen en het burgerlijk gezag te handhaven tegenover de eischen der geestelijkheid, als in den tegenstand, die het bij de opening van het Parlement op vele punten van de partijen verwacht.

Uit Parijs wordt echter aan de *Köln. Ztg.* geschreven: De aftreding van het Belgische ministerie wordt hier toegeschreven aan moeijelijkheden, door de Fransche regering verwekt ter zake van staatkundige uitgewekenen."

— Het onlangs medegedeelde berigt eener proefneming om de zee te electriseren was onjuist; wel verre van gelukt, is de proeve geheel mislukt.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 29 Augustus.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, benevens de jeugdige prinses *Maria*, hebben met een talrijk gevolg de residentie verlaten, zich naar Berlijn begevende.

— Naar men verneemt, zijn de werkzaamheden bij de algemeene synode zeer menigvuldig. Men had gedacht dat hare vergadering deze week zou kunnen gesloten worden, maar zij zal nog wel 14 dagen duren.

— In het half-officiëel orgaan der Pruissische regering, de *Preussische Correspondenz*, van den 27sten Aug. leest men:

„Gelijk men weet, was het Nederlandsche kofschip *Wilmina* met eene naar Koningsbergen bestemde lading eenigen tijd geleden door een Engelsch oorlogsvaartuig aangehouden en te Pillau opgebragt, omdat de bevelhebber van het Engelsche schip vermoedde, dat de *Wilmina* oorlogscontrabande aan boord had. Uit het terstond ingestelde onderzoek bleek intusschen, dat de lading uit ijzerwaren bestond, die telken jare geregeld uit de Rijn-provincie naar de Oostelijke provinciën van Pruissen worden overgebragt, met name uit kettingen en andere uitsluitend voor het landbedrijf bestemde gereedschappen, alsmede uit spoorstaven. Deze resultaten van het gehouden onderzoek werden door het Pruissische gouvernement ter kennis van de Britsche regering gebragt, en deze heeft thans tot de vrijlating van het schip last gegeven. Wij mogen hierin de erkenning eener regtmatige aanspraak zien, maar brengen gaarne tevens hulde aan de loyauteit, waarmede de Britsche regering gehandeld heeft zoodra zij van de ware toedragt der zaak onderrigt was." (*Staats-Cour.*)

Van den 30sten. In de zitting van de Eerste Kamer zijn de heden aanhangige ontwerpen aangenomen, waaronder die op de wijziging van het tarief op de onteigening voor de gemeente Arnhem, en betreffende de buitengewone toelage voor de maatschappij van weldadigheid.

— Van eene geloofwaardige zijde wordt ons berigt, dat de in de laatste dagen zoo veel besproken zaak, betreffende eene vordering van den heer *Gibson*, overdreven is voorgesteld. Het is eene waarheid, dat die heer van de Nederlandsche regering eene schadevergoeding vordert, maar op het gegronde van die vordering en op het gewigt dezer geheele zaak moet veel af te dingen zijn. — Daar het pligt is, in de betrekkingen met het buitenland alle moeijelijkheden te verhoeden, zullen wij thans niet in bijzonderheden deswege treden, doch vermeenen uit goede bronnen te kunnen mededeelen, dat de bedoelde zaak spoedig geschikt zal zijn. Ten bewijze, voor het overige, dat de betrekkingen tusschen Nederland en de Vereenigde Staten op goeden voet zijn, kunnen wij nog melden, dat de heer *Belmont*, tot hiertoe zaakgelastigde van de Ver. Staten bij het Nederl. hof, dezer dagen door zijne regering tot den rang van minister-resident verheven is. Ook Nederland wordt, zoo als men weet, in Washington thans door een' minister-resident vertegenwoordigd. (*H. Blad.*)

Intusschen leest men o. a. het volgende in den *Echo Universel*: „De zaak van den kapitein *Gibson*, ver van in te sluimeren, schijnt integendeel een meer ernstig aanzien te hebben bekomen; dit ten minste is blijkbaar uit de nieuwe feiten, die ter onzer kennis zijn gekomen."

AMSTERDAM, 29 Augustus.

In de nadere circulaire betreffende het aanstaande *vierde Nederlandsch Taal-Letterkundig Congres*, te houden binnen Utrecht, in het gebouw voor kunsten en wetenschappen, op den 20sten, 21sten en 22sten September 1854, wordt de orde der werkzaamheden opgegeven en medegedeeld welke voordragten bij die gelegenheid zullen plaats hebben. Onder de sprekers merken wij de namen op van de heeren *L. G. Visscher* (Utrecht), *J. M. Dautzenberg* (Brussel), *Bormans* (Luik), *Prudens v. Duyse* (Gent), *David* (Leuven), *A. de Jager* (Rotterdam), *Heremans* (Gent), *L. de Baecker* (St. Winoxbergen), *J. Nolet de Brauwere van Steeland* (Brussel), *M. M. Cohen* (Oude Pekela), *J. I. F. Wop* (Utrecht), *H. J. Koenen* en *I. da Costa* (Amsterdam), *N. Beets* (Utrecht), *de Vries* (Leiden); enz.

— Naar wij vernemen, zal er in het kamp te Zeijst eene geregelde post-administratie zijn onder directie van een' surnumerair der posterijen. Zijn wij wel onderrigt, dan is daarmede de heer *O. G. Bungenberg* belast.

VLISSINGEN, 28 Augustus.

Gisteren is de ministeriële aanschrijving alhier gearriveerd, dat Zr. Ms. fregat *de Ruyter* bestemd is om zoodra mogelijk den nieuwen, eerstdaags te benoemen kommandant der zeemagt in Neêrlands Oost-Indië naar zijne bestemmingsplaats over te brengen, en den vice-admiraal *v. d. Plaat*, die dan in die koloniën zal gedefungeerd hebben, terug te voeren. Men verzekert, dat de vlag-officier, die voor opgemeld kommando bestemd wordt, de schout-bij-nacht *Bouricius*, directeur en kommandant te Willemsoord is.

's HERTOGENBOSCH, 28 Augustus.

Even als in Groningen, Delfzijl en Naarden, wordt ook in deze vesting dagelijks oorlogsmateriëel aangevoerd en op de verschillende forten geplaatst. Men weet dat het committé van defensie de steden Maastricht, Breda en Bergen-op Zoom als vestingsplaatsen opgegeven heeft en slechts als wapenplaatsen beschouwt, terwijl 's Hertogenbosch, Geertruidenberg en Willemstad tot vestingen van den 1sten rang zijn verklaard. Dien ten gevolge zal later, naar men verzekert, een vuurtoren in het naburige gehucht Deuteren gebouwd worden, veel grooter dan onlangs in het naburige gehucht Orthen is gemaakt.

BREDA, 29 Augustus.

De cholera eischt ook wederom zijne offers; sedert acht dagen zijn er ongeveer een 20tal buitengewone sterfgevallen geweest; het cholerahuis is weder in gebruik gesteld en reeds van lijders voorzien. De gasthuiszusters vervullen daar wederom de dienst; men prijst algemeen de voorzorgsmaatregelen door het gemeentebestuur ten deze genomen.

ZUTPHEN, 26 Augustus.

Gisteren was eene zeer groote menigte toeschouwers uit Zutphen, Deventer en omstreken in het kamp op de Gietelsche heide onder Voorst verzameld, om de militaire manoeuvres van 6 escadrons kavallerie bij te wonen en in de verwachting dat Z. M. de Koning dien dag het kamp zou bezoeken, in welke verwachting men echter werd teleurgesteld, daar Z. M. den vorigen avond had doen berigten dat H.D. niet zou komen. Na afloop der exercitiën heeft aldaar nog een droevig ongeluk plaats gehad; de brigadier *T.*, namelijk, van het 1ste esc. 1ste regt. dragonders, ontving een' slag van het paard, waardoor hem de regterarm onder den elleboog letterlijk werd verbrijzeld.

LEEUWARDEN, 28 Augustus.

Op nieuw zijn 19 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,376 runderen.

(De longziekte in deze provincie schijnt dus zeer aan het afnemen te zijn; immers heeft het cijfer van het afgemaakte vee, van den 1sten Jan. tot den 14den Aug. bedragen 2423 stuks, dus gemiddeld 75 per week; terwijl het tot den 21sten dezer slechts tot 2452 gestegen is, en dus 29 heeft bedragen.)

— Heden namiddag is alhier Z. Exc. de minister van oorlog gearriveerd, komende van Groningen. Z. Exc. heeft, vergezeld van den heer burgemeester en den luit.-kolonel, garnizoens kommandant, de kazerne, kavallerie-stallen, nieuwe en oude infirmerie, zoomede het exercitie-veld, als ook nog andere publieke gebouwen in oogenschouw genomen. Morgen vertrekt Z. Exc. weer van hier.

ASSEN, 30 Augustus.

Schreef men destijds van Veenhuizen over het buitengewoon sterk gewin der bijen, welke men van daar naar Groningerland gebragt had, thans zijn de tijdingen, die men daarvan kan mededeelen, minder gunstig. Op de boekweit, die thans voor de bijen geen gewin meer geeft, hebben de bijen weinig gewonnen; omdat ook het weder daartoe ongunstig was. De heideplant, die sedert eenige dagen reeds in vollen bloei staat, en waarop de bijen nog het beste behooren te winnen, belooft een goed gewin, indien het weder zulks niet verhindert; tot nog toe hebben de bijen, van aanbelang, op de heide niets gewonnen. Dat het er niet zoo gunstig als wel in het begin van het honiggewin, voor den iemker (bijker of bijenhouder) uitziet, bewijst men door het volgende: Een iemker aldaar, die in het begin van het bloeijen des koolzaads zijne bijen naar de klei overbragt, berekende (en op vaste gronden), zijne bijen teruggehaald hebbende, uit dezelve te zullen maken, eene geldswaarde aan honig, van ongeveer *f* 500 à *f* 550; terwijl hij thans, en even zeer met grond, berekent, dat hij uit dezelfden bijen slechts *f* 200 à *f* 250 maken kan. — Sed... vroeger, dat de honig een lagen prijs zoude bekomen, moet men het omgekeerde zeggen, daar door de op... van vette bijen, reeds 13 en 13½ cent voor het pond is geboden, af te leveren èn met korf èn ... kiezende, met bijen.

(Ook uit Hardenberg b. v. wordt gemeld, dat de ... gustus voor de bijenhouders niet gunstig is geweest. ... dagen in het laatst van Julij en het begin dezer maand, ... gevolge waarvan de beste boekweit ging liggen, zijn na... vorsten gevallen, die veel nadeel aan het gewas toebragt. Daardoor zal ook het gewin van honig schaarsch zijn.

GRONINGEN, 31 Augustus.

Eergisteren is weder eene der koebijen van den koem... DERK BRUKKER, in de weide buiten de Steentilpoort al... zijnde eene vijfjarige zwartblaarde koe, van longziekte ... dacht en afgezonderd.

— Bij besluit van Ged. Staten van heden, is, na gele... te hebben twee missives van den burgemeester der gem... Groningen, betreffende de inenting van de 23 runderen ... den veehouder H. BLOEM, aan de Rademarkt, goedgevon... dat het gemelde rundvee, voor zoo veel het zich binnen ... verdachte kringen bevindt of daarin later mogt geb... worden, zal worden ingeënt, en dat de burgemeester... worden uitgenoodigd om VAN BLOEM eene schriftelijke ... klaring te vragen, waarbij hij zijne toestemming geeft ... het inenten van zijn vee.

Verder hebben Ged. Staten nog besloten te bepalen, ... de opening van alle geoorloofde jagtbedrijven, bedoeld bij ... 15 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsbl.* no. 47), ... zoo verre de opening daarvan niet reeds is bepaald, ... vastgesteld op Zaturdag den 16den September eerstk.

— Bij besluit van den Commissaris des Konings van ... zijn opgeheven de van longziekte besmet en verdacht ... klaarde kringen rondom de stallen van THIES H. BOL... en J. J. WAL, onder Zuidwolde.

— Volgens rapport van den burgemeester der geme... *Middelstum* van eergisteren, heeft zich aldaar de pok... onder de schapen vertoond en wel bij den landbouwer ... HUIZINGA, te Toornwert; bij de wedw. J. T. BAKKER, ... gementhouderes; bij P. M. WIERINGA, stalh. te Middelst... bij C. HAVINGA, landbouwer te Westerwijtwerd, en bij ... H. SMID, kuiper te Westerwijtwerd. De ziekte bepaalt ... bij ieder dezer genoemde personen slechts bij *één* sch... welke inmiddels dadelijk zijn afgezonderd.

— Wij vernemen dat het bestuur der Vereeniging ... dienstboden alhier, in zijne laatste vergadering besloten ... maatregelen te nemen tot het zoo mogelijk afschaffen ... zoogenoemde vrije week, welke in menig opzigt dikwerf ... nadeelig werkt op den dienstbaren stand en daartoe de le... der vereeniging zal verzoeken, bij de inhuring en indie... neming van nieuwe dienstboden, het afschaffen der vrije we... in aanmerking te nemen. Het bestuur vleit zich, dat do... het voorbeeld der leden, ook anderen zullen worden aan... moedigd tot dit vooral voor de dienstboden zelve zoo n... werk.

— Eergisteren is bij den kastelein BRUGMA buiten ... Heerepoort alhier, van wege de commissie voor de paarde... fokkerij, de algemeene keuring gehouden van de in ... gewest staande hengsten, waarbij 31 zijn aangeboden. ... zijn geene hengsten afgekeurd, terwijl ingevolge art. ... van het reglement, aan 4 de premiën en aan 2 eene bu... tengewone toelage zijn toegewezen. Gisteren werden me... aldaar 18 merriën aangegeven om te dingen naar de ... geloofde premiën en zijn 6 merriën daarmede begiftig... (Zie advertentie.)

— Als een bewijs van belangstelling in onze uitmun... tende stads-bewaarscholen kan dienen, dat de *sta... zuiderbewaarschool* op den morgen van den 28sten August... zóó druk werd bezocht, dat het publiek nu en dan belet we... zich vrij te kunnen bewegen. — Het behoeft wel niet gez... te worden dat dit uitmuntend gebouw, waarvan niet alle... de wanden treffend tot de bezoekers spreken, maar al... strekt om de belangstelling in deze allerweldadigste inrigti... gen op te wekken, door allen met groot genoegen en tevr... denheid werd bezocht. Den volgenden morgen werd in de... inrigting eene publieke les voor de ouders der kinderen, d... deze school bezoeken gegeven, die menige traan uit de oog... van dankbare vaders en moeders lokte. Deze les werd g... volgd door een onthaal van al de kleinen — tusschen 300 ... 400 in getal — dat bij heel de schaar een' onuitsprekelijk... blijdschap verwekte en ook de ouders diep trof; niet alle... omdat zij hunne lieve kleinen zoo gelukkig zagen, maar oo... omdat de zorg en liefde voor hun kroost, van den kant d... commissie over deze school, weder zoo krachtig tot hunne ... harten sprak.

— Wij vernemen, met genoegen, dat de heer J. DE ... CORNILLON, professor aan het *Conservatoire* te Brussel ... voornemens is onze stad andermaal te bezoeken, en er, in ... den loop der volgende maand (September) een concert ... geven, waaraan dan zal deel nemen z.ed's. broeder, de heer ... A. DE CORNILLON, kapelmeester alhier.

Wij zullen later op dit concert terug komen.

— Op Dingsdag den 5den September e.k. zal in iedere gemeente de helft der wethouders aftreden en de benoeming ter vervulling der te ontstane vacature, waartoe de aftredende herkiesbaar is, geschieden.

— Men verzoekt ons den uitslag mede te deelen van de verloting van de kunstkronijk, welke te 's Gravenhage den 29sten Aug. heeft plaats gehad, ten huize van den uitgever K. FUHRI. Eene prachtige étagère, gevuld met de beste en nieuwste werken van smaak, allen keurig gebonden en gezamenlijk uitmakende ruim honderd banden, is gevallen op no. 186 van J. G. TERVEEN EN ZN., te Utrecht; de schilderijen, meest allen van beroemde meesters, op nos. 79, 91, 335, 369, 393, 474, 537, 543, 552 (van R. J. SCHIERBEEK, te Groningen), 591, 791, 876, 901, 924, 945, 1007, 1032, 1083, 1118, 1139, 1173, 1213 (van P. HUISINGH, te Winschoten), 1233 en 1326. De geabonneerden, welke geene prijzen getrokken hebben, hebben eene fraaije kapitale plaat als premie, getiteld „de Kleine Savojaards" ontvangen.

— Uit de opgaven omtrent den vermoedelijken uitslag van den oogst hier te lande in 1854, getrokken uit de berigten van Zr. Ms. commissarissen in de onderscheidene provinciën, blijkt ten aanzien van *Groningen* het volgende:

De toestand van den landbouw is op dit oogenblik gunstig.

Het *winterkoolzaad* is nagenoeg geheel binnengebragt en heeft in hoeveelheid en hoedanigheid zeer naar wensch opgeleverd. Men berekent de opbrengst dooreen op 28 mud per bunder.

Zomerkool- en *mosterdzaad* staan weinig te velde en beloven over het algemeen niet veel.

Wintergerst, die veel uitgezaaid was, is voor een gedeelte ingeoogst; men schat hare opbrengst op 50 mud per bunder; de hoedanigheid schijnt zeer goed.

Maartegerst, was weinig uitgezaaid maar is vrij wel geslaagd; men berekent 40 mud het bunder.

Zomergerst is op sommige plaatsen te weelderig gegroeid en heeft op andere van de roest geleden. Zij zal welligt 35 mud van middelmatige hoedanigheid afwerpen.

Bij de *rogge* is het stroo overvloedig, op sommige plaatsen te zwaar en hierdoor gedeeltelijk nedergeslagen. Men raamt de opbrengst op 26 mud van goede hoedanigheid per bunder. De opbrengst zoude in eenige oorden grooter zijn, zoo het gewas daar niet door brand en muizen had geleden. Dit laatste was vooral het geval in het Oldambt.

Haver is algemeen wel geslaagd, zoo in stroo als koren; de opbrengst, als afhangende van de weersgesteldheid, is moeijelijk te begrooten.

Hetzelfde geldt van de erwten, die anders veelbelovend te velde staan.

Van de boonen is het reeds bekend dat de opbrengst niet overvloedig zal zijn, omdat zij op menige plaats van de luis, en den roest op het blad geleden hebben en menige bloem niet tot vruchtzetting is gekomen. De oogst schijnt over het geheel de 20 mudden van het bunder niet te zullen te boven gaan.

Nopens de *aardappelen* zijn de berigten veel gunstiger dan in de laatste jaren. Wel heeft de ziekte de vroege en late soorten aangetast, maar niet zoo als te voren. Men schrijft dit toe aan eene vroege poting in wel bereiden en droogen grond. Het blad heeft geleden, maar, althans bij de winteraardappelen, de knol nog weinig of niet, alhoewel deze eene vrij aanmerkelijke grootte heeft verkregen. De vooruitzigten zijn dus gunstig, maar de uitkomst hangt af van de verdere weersgesteldheid.

Zulks geldt ook van de boekweit, die heerlijk te velde staat.

Alles te zamen genomen, zal in dit gewest, met uitzondering der gedeeltelijk mislukte boonen, vermoedelijk ruim een gemiddelde oogst worden verkregen, althans veel meer en van betere hoedanigheid dan in het vorige jaar.

— De *Leeuwarder Courant* behelst het volgende:

„Wij vernemen met genoegen, dat het berigt, voorkomende in de *Utrechtsche Courant* en door ons en ook door andere dagbladen daaruit overgenomen, volgens hetwelk door de hooge Regering *geene* concessie voor den Noordelijken spoorweg zoude worden verleend, zoo in het daartoe strekkende plan, de lijn van Arnhem naar Groningen, over Zwolle en Assen, niet werd opgenomen, *geheel verzonnen* is. Er is door de hooge Regering, naar wij vernemen, nog geene beslissing hoegenaamd genomen omtrent de verschillende aanvragen tot concessie voor het aanleggen van eenen Noordelijken spoorweg; maar men zegt, dat de zaak thans in rijpe overweging is, zoodat men welligt binnen korten tijd eene beslissing in deze gewigtige zaak te gemoet kan zien."

Daarop antwoordt de *Utr. Ct.* in haar nommer van gisteren, het volgende:

„Wat de *Leeuw. Ct.* omtrent het ongegronde van ons berigt beweeren moge, we houden vol, wat we hebben gemeld; het zou ons leed doen, dat de regering tot andere gedachten kwam, en daardoor den kleingeest, die in ons land zooveel bederft, steunde.

Het is waar, het betere is dikwerf de vijand van het goede. Maar zoolang nog gearbeid wordt, om het betere te verkrijgen, zullen allen met ons gaarne ijveren tegen het goede, dat dit betere in den weg wil komen staan."

— Naar aanleiding van art. 69 der wet van den 28sten Junij 1854 (*Stbl.* no. 600), die met den 1sten Sept. e.k. in werking zal treden, komen van dien dag af aan, voor rekening van het rijk en zal door de zorg van het departement van justitie worden voorzien in:

a. Het onderhoud der *veroordeelde* bedelaars en landloopers, wier gevangenisstraf dien dag of na dien dag eindigt, mitsgaders in het onderhoud der bedelaars en landloopers, wier gevangenisstraf reeds vroeger was geëindigd, doch wier transport op dien dag nog niet was aangevangen of volbragt; en

b. Het transport van beiden naar de koloniale gestichten der Maatschappij van Weldadigheid.

In verband hiermede en ter voorkoming van alle aanleiding tot verwarring in de dienst, zijn de gemeentebesturen verzocht, om van nu af geene transporten van bedelaars en landloopers naar de Ommerschans op de tot dusverre gebruikelijke wijze te doen, anders dan wanneer zulks door bijzondere omstandigheden onvermijdelijk mogt zijn; zullende nogtans na den 31sten Augustus e.k. in geen geval eenig transport van bedelaars mogen worden gedaan.

Door het vorenvermelde vervallen alsnu, voor het vervolg de bemoeijenissen der gemeentebesturen voor zoo veel het transport van *veroordeelde* bedelaars en landloopers betreft; alsmede de toezending aan den comm. des Konings van de gebruikelijke signalementslijsten dier personen.

HARDDRAVERIJEN.

5 Sept. Te *Bolsward.* Prijs: een fraai zilveren tafel-komfoor; premie: twee fraaije hoofdstellen.

5 —— Te *Minnertsga.* Prijs: een fraai chaistuig.

8 —— Te *Dalen.* Prijs: een fraai chaisgereide; premie: eene dito zweep.

Kerknieuws.

KORTEHEZWAAG, 24 Augustus. Door het bedanken van ds. *W. C. vander Zwaag*, voor de beroeping naar hier, heeft door de floreenpligtigen heden weder eene nieuwe stemming plaats gehad. Nadat door hen 13 stemmen waren uitgebragt, bleek het, dat op zich hadden vereenigd ds. *J. Alingh Prins*, te Beetgum, acht stemmen, en ds. *J. C. Fischer*, te Ureterp, vijf stemmen, waarna door den kerkeraad tot herder en leeraar dezer gemeente is beroepen de weleerw. heer *J. Alingh Prins.*

LUTTEN, 24 Augustus. Heden is bij den kerkeraad berigt ingekomen, dat de kandidaat de heer *Leenmans*, als reeds den 7den dezer beroepen naar Aalst in Gelderland, voor het beroep alhier bedankt. De kerkeraad heeft dien ten gevolge dadelijk besloten, het beroep dit te brengen op den kandidaat den heer *G. A. Fijn van Draat*, te Harderwijk.

— Ds. *D. Gildemeester* te Elburg heeft voor het beroep naar Zwartsluis bedankt.

— Ds. *Béman Brouwer*, predikant te Ede, heeft voor de op hem uitgebragte beroeping naar Oosterbeek bedankt.

— Bij de Chr. Afg. gemeente te Rouveen is tot predikant beroepen de Baron, uit Friesland.

[illegible]

! !

Den anti-ironischen steller van het stukje: „*Hoe men te Groningen feest viert!*" geteekend: X, Y, Z, (X.......s, Y...., Z....N.??), wordt aangewezen te lezen: *Spreuken* 26 vs. 4 en 5.

Een vijand van tant en dor Ossenvleesch.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 31 Aug. Binnengekomen den 30sten de nieuwgebouwde schoonerkof Alphonsus Maria, kapit. *J. B. Vlas*, van Hoogezand, groot 70 last, gebouwd bij *J. U. van der Werff* aldaar. — Vertrokken den 30 Aug. het nieuwgebouwde galjootschip Christina en Catharina, kapit. *H. R. Hazewinkel*, van Veendam, met ballast, in avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 26 Aug., kapit. *Hilbrand* Cath. Maria, v. Gothenburg; den 27sten *Lutje* Jacoba Christina, v. Venspils; den 28sten *Bart* Prins Maurits, v. Batavia; *Pronk* Schotten Jantina, v. Galatz; *Hazewinkel* Geertr., v. Grangemouth; *Nijburg* Alida Ikina, v. Archangel; *Datema* Margr. Hendrika, v. [illegible]; den 29sten *Plukker* Antje, v. Newc.; *Londt Hzn.* Joann. [illegible], v. Archangel. — Te Texel den 27 Aug., *de Haan* Alsida Aaltje, den 28sten *Portengen jr.* Fosca Helena, *Roosjes* Maria Beerta, *Regoort* Mercurius, *Kwint* Hendr. Gesina, *v. d. Wal* Johan Wilhelm, *Boltje* Gesina Alida, den 29sten *Deddes* Alberdina en *Visser* Johanna Petronella, alle 9 v. Archangel. — In het Vlie den 23 Aug., *de Jong* Hendrika en *de Jong* Margar. Hendrika, beide v. [illegible]; *Duif* Catharina, *Visser* en *Kooiman* Jonge Reinke, [illegible] Archangel; den 27sten *Nanninga* Vriendschap, v. Newc.; [illegible] Margaretha en *van Duin* Jacobus, beide v. Archangel; [illegible] v. Dantzig; *Smit* Cath. Frederika, *Rasker* [illegible] Gesina, *Blok* 4 Gezusters en *Boon* Arentina Roelfina, alle 6 v. [illegible]. — Te Helvoet den 28 Aug., den *Bruins* Fortuna, [illegible] Joh. Petron., den 27sten *Oosterwijk* Pieter, *Veelman* [illegible] den 28sten *Kamminga* Oldambt en *de Groot* Margretha, alle 6 v. Archangel. — Te Brielle den 26 Aug., *Koning* [illegible] Marchiena, v. Memel; *Hazewinkel* Bernardus, v. Hartlepool; 25 Aug. [illegible] *van Wijk* Jenny, v. Archangel. — Te Vlissingen den [illegible] *Campen* Margaretha, v. Bergen; den 27sten *Beekman* [illegible] v. Archangel, zal op bekomen order n. Abbeville vertrekken. — Te Passaroeang voor den 20 Junij, *Smit* Prins Hendrik, [illegible] — Te [illegible] den 28sten *Carst* Wilhelm. Lucia, v. Sydney. — [illegible] den 22 Aug., *Holscher* [illegible] Gebroeders, v. Antwerpen. — [illegible] 26 Aug., *Schut* Jacob Synes, v. Nantes. — Bij [illegible] den 25 Aug., *Mulder* Harmonie en *Tolner* Levant, [illegible] Archangel. — Te Wick den 25 Aug., *Dekker* Epimachus, [illegible] — Te Hamburg den 27 Aug., *Frank* Gesina, van [illegible] — Te Travemunde den 27 Aug., *Duit* Frouwina, van [illegible] — Te Swinemunde den 26 Aug., *Plukker* Anna, van [illegible] *Helmers* Hendrika Roelina, v. Amst. — Te Bergen [illegible] *Hazewinkel* Delia, v. Londen. — Te Dantzig den 24 Aug., *Pinksterboer* Gesina, Bouess; den 25sten *Zaag* Johanna, v. Newc.; [illegible] *v. d. Veen* Maria Joh. Jac. Barendina, v. Dordrecht; [illegible] v. Londen; *Hasewinkel* Roelf Giezen, van Rott.; [illegible] den 24 Aug., *Drent* Imko Scharinga, van [illegible] Ida, v. Londen; *Veeling* Hermanna, v. Liverpool; [illegible] den 25sten *de Groot* Sieka, v. Hamburg; *Mulder* Alida, v. Amst. — [illegible] den 23 Aug., *Vos* Cath. Christ., v. Hamburg; den [illegible] *Voogd* Jacoba Christina en *de Boer* Alida Elisab., beide v. Harlingen. — Te Altona den 22 Julij, *Vos* Jantina en *Kramer* [illegible], beide v. Newcastle. — Te Archangel den 13 Aug., [illegible] Ida en Cornelia, v. Rotterdam; *Bakker* Mina en Willem, [illegible] v. Liverpool; *Vos* Jantina, v. Hammerfest; den 14den *Bakker* Frou[illegible], v. Wadsöe.

Binnengekomen te Texel den 30 Aug., kapit. *Vaalman* Aurora, [illegible] — In het Vlie den 28 Aug., *Diggelaar* Janus en [illegible] Albertina, beide v. Archangel. — Te Helvoet den 29 Aug., [illegible] Jeltina, *de Jonge* Klina, *Ruiting* Elina Cath. [illegible], alle 4 v. Archangel. — Te Brielle den 29 Aug., [illegible] v. Archangel. — Te Zierikzee den 29 Aug. [illegible] Gezina, v. Archangel. — Te Antwerpen den [illegible] *de Jong* Gesina Jantina, v. Memel. — Te Londen den [illegible] Christ. Christ., v. Memel. — Te Kirkaldy den [illegible] Dolphijn en *de Groot* Margaretha, beide van [illegible] — Te Montrose den 26 Aug., *Meinders* Johanna en [illegible] Margaretha, beide v. Archangel. — Te Oostende den 25 [illegible] *Prins* Udelia en Maria, beide v. [illegible] — Bij Southwold den 26 Aug., *Dit* Henriette, v. Archangel. — Te Hull den 26 Aug., *Tenema* Antjen, v. Archangel. — Te Malta den 14 Aug., *Feenga* Johanna Bertha [illegible]

Cardiff. — Te Konstantinopel den 19 Aug., *Mellema* Jac. Anthony, v. Odessa. — Te Newyork den 13 Aug., *Dobbinga* Dolphijn, van Queenstown.

Vertrokken van Amsterdam den 27 Aug., kapit. *Heins* Frouwina Margaretha, n. Bremen; den 28sten *Zwieting* Petrus Horreus, n. Lubeck; *Poort* Dirkje, n. Harburg; den 29sten *Tolner* Zeemeeuw, v. Villanova. — Van Texel den 26 Aug., *de Groot* 2 Zusters en *Fokkema* 3 Gebroeders, beide n. Londen; den 28sten *Lammers* Catharina, n. Konstantinopel; *Faber* Joh. Wilhelm., n. Ancona; *de Boer* Jantina, n. Livorno; *Besseling* Elsiena en *de Jonge* Petrus Jacobus, beide n. Genua; *Brugsma* Nina Burhoven, n. Dublin; *Olthoff* Cath. en *Koning* Zeldenrust, beide n. Newc.; *Gruppelaar* Nijsina, n. Stockton; *de Jong* Twee Zusters, n. Yarmouth; *Hilbrands* Anna en den 29sten *Rijntjes* Suriname, beide n. Suriname. — Van Helvoet den 28 Aug., *Nieveen* Antje, n. Rouaan; *Staal* Vrouw Clara, n. Memel. — Van Singapore den 2 Julij, *de Boer* H. Willebrordus, n. Manilla. — Van Genua den 19 Aug., *Engelsman* Frans Wilkens, n. Antwerpen. — Van Ramsgate den 25 Aug., *Koerkamp* Eersteling, v. Amsterd. n. Livorno, na gerepareerd te hebben. — Van Portsmouth den 25 Aug., *Schaap* Jan Jacob, n. Jersey. — Van Grangemouth den 24 Aug., *Douwes* Aquarius, n. Amst. — Van Hamburg den 26 Aug., *Dijk* Maria, n. Koningsb. — Van Bergen den 16 Aug., *Jager* Belina, n. Holland. — Van Hamburg den 28 Aug., *de Boer* Jantina Pietronella, n. Rott.; *Huisman* Anja Sietsia, n. Cadix. — Van Gluckstadt den 27 Aug., *Emmelkamp* Annechina, n. Amst. — Van Colberg den 22 Aug., *Waterborg* Fokkina en *Koops* Catharina, beide n. Amst. — Van Memel den 23 Aug., *Spithorst* Lubbegina, n. Harlingen. — Van Archangel den 12 Aug., *Bakker* Harmina Catharina, n. Amst.; *Glim* Hendrika Margaretha, n. Londen; *Doewes* Sieka, n. Sunderland; den 14den *Valk* Dankbaarheid, n. Londen; den 15den *Peper* Alida en *Smuller* Rudolph, beide n. Schiedam.

Vertrokken van Texel den 29 Aug., kapit. *Homan* Groot Zeewijk, n. Syra; *Smid* Anna Arnoldina, n. Marseille. — Van Falmouth den 26 Aug., *Post* Eltje Berg, n. Cork; *Boer* Niessina Beerta, v. Smirna n. Liverpool. — Van St. Valery den 22 Aug., *Potjewijd* de Vrede, n. Groningen.

Zeilklaar te Baltimore den 9 Aug., kapit. *Hazewinkel* Grietje Mollema, n. Amst. — Te Londen den 25 Aug., *Wijkmeijer* Margaretha, n. Amst. — Te Liverpool den 24 Aug., *Schummelketel* Johanna Maria, n. Memel.

In lading te Alexandria den 16 Aug., kapit. *Stuit* Beerta Hendrika, n. Falmouth. — Te Londen den 24 Aug., *Smit* Freerk Jan, n. Amst. — Te Liverpool den 25 Aug., *Schaap* Bernhard en Elize, n. Amst.

ZOUTKAMP, 30 Aug. Binnengekomen den 27 Aug., kapit. *Bieze* Elsiena, v. Noorwegen; den 29sten *Meezenbroek* Wierdina Hendrika, v. Archangel; *Waterborg* Karsina, v. Newcastle.

Zeilklaar kapit. *Reijer* Jacobus Begeman, n. Sunderland; *Drewes* Tjakkien, n. Frederikstad; *Boerhave* Arendina, op avontuur; *Valomstra* Vr. Alida, n. Noorwegen.

OOSTMAHORN, 30 Aug. Vertrokken den 28 Aug., kapit. *Siemers* Gezina, v. Zaandam n. Emden; den 29sten *Katt* Stad Emden, v. Amst. n. Emden; *Rremers* Dorothea Susanna, v. Amst. n. Bremen; *Reijer* Jacobus Begeman, v. Groningen n. Sunderland.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854. Volgens een alhier ontvangen brief uit Lemvig, is de nieuwe schoonerkof Admiraal Graaf van Heiden, kapit. *Drenth*, van Gloucester naar Koningsbergen, 't welk den 20sten dezer bij Harbraë is gestrand, wrak, en de lading grootendeels verloren gegaan. Men had eerst hoop gehad het schip te kunnen afbrengen en werd al het mogelijke daarvoor gedaan, maar den 23sten dezer sloeg het schip aan stukken, en is alleen de inventaris grootendeels geborgen.

Aangaande het schip Aerd van Nes, kapit. *F. M. Carstjens*, wordt in een brief van Batavia in dato den 6den Julij gemeld, dat het, volgens verklaring der equipage van een Engelsch schip, in Torrestraat aan den grond zat, zonder dat het mogelijk was eenige hulp te verleenen; van het lot der equipage was te Batavia nog niets bekend.

Volgens brief van kapit. *H. Smit*, voerende het schip Prins Fredrik, in dato Passaroeang den 20sten Junij, had hij op het Grens rif van Raiw eiland twee wrakken, en binnen in de Torrestraat, op diverse plaatsen, drie wrakken gezien, die oogenschijnlijk niet lang geleden aldaar gestrand waren.

Kapit. *J. J. Roosjes*, van Archangel in Texel binnen, rapporteert den 26sten Augustus op 54° 30 N. Breedte en 5° O. lengte, door het volk verlaten gezien te hebben, de schooner Johanna Maria; (het schip Johanna Maria, kapit. *P. S. Gerdes*, is den 19den Julij van Archangel naar Dundee vertrokken.)

Het schip Geerdina, kapit. *C. J. Meyer*, van London naar Wolgast, is den 26sten Aug. wegens tegenwind te Cuxhaven binnengeloopen en in de haven gekomen.

Het van Dundee komende en te Memel opgebragte schip Nyverdal, kapit. *H. R. Giezen*, is den 22sten Aug. met eene Engelsche bemanning van Memel vertrokken en zou naar Dundee gebragt worden.

SWINEMUNDE, 26 Aug. Voor noodhaven ingekomen het schip Abeldina, kapit. *Olthoff*, van Memel naar Londen, met hennep en lompen, wegens gebroken mast.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

22 Aug. v. Borkum, Geerd, Corn., v. Malmo n. Londen, m. gerst.
23 —— Schaap, Margaretha, v. Dantzig n. Purmerend, m. hout.
Bakker, Tjetszina, v. Memel n. Oporto, m. staven.
Plokker, Anna, v. Grangem. n. Stettin, m. ijzer.
Hendriks, Maria, v. Memel n. Engeland, m. vlas.
Atzema, Alberdina, v. Stolpemunde n. Londen, m. ijzer.
Fokkes, Gebr. Fokkes, v. Memel n. Amst., m. deelen.
v. Driesten, Bellamy, v. Haparanda n. Amst., m. teer.
Zoutman, Hendrika, v. Memel n. Schiedam, m. gerst.
Helmers, Hendrika Roelina, v. Amst. n. Stettin, m. stukg.
Zwaal, Barend, v. Dundee n. Dantzig, m. ballast.
Brouwer, Noordster, v. Dundee n. Memel, m. ballast.
de Jonge, Jezelina, v. Londen n. Koningsb., m. stukgoed.
Duit, Frouwina, v. Sunderland n. Lubeck, m. steenkool.
Douwes, Eendragt, v. Memel n. Londen, m. talk.
Bleeker, Zwaantje Cornelia, v. Rott. n. Koningsb., m. suiker.
24 —— Zaag, Ida, v. Hull n. Memel, m. zout.
de Boer, Eendragt, v. St. Ubes n. Stockholm, m. zout.
25 —— Mulder, Geziena Beerta, v. Liverpool n. Memel, m. hout.
Kiewit, Maria Cath., v. Amst. n. Memel, m. stukgoed.
26 —— Carsjens, Elizabeth, v. Londen n. Memel, m. ballast.

De wind den 23 Aug. N.W., W.; den 24sten Z.W., W.Z.W.; den 25sten W., N.N.W.; den 26sten N.W., N.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 24 Aug. De vrachten zijn een weinig aan het stijgen; betaald naar Amsterdam *f* 23 à *f* 24 per last rogge, Antwerpen *f* 24 en 15 pCt. per last tarwe, Toulon 90 fr. en 15 pCt. per last eikenhout, Londen 3 sh. 3 d. per qr. tarwe, 30 sh. per ton talk, Hull 17 sh. per tot raapkoeken, Grimsbij 18 sh., Gloucester 26 sh. per load vierk. sleepers.

224ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Lijst. No. 1199 een prijs van *f* 20,000. No. 60, 7060, 8522 en 13546 ieder een prijs van *f* 1000. No. 16656 en 18526 ieder een prijs van *f* 400. No. 4203, 7098 en 17581 ieder een prijs van *f* 200. No. 6239, 14580, 15179, 15813 en 16304 ieder een prijs van *f* 100. — *2de Lijst.* No. 19644 een prijs van *f* 2500. No. 15 een prijs van *f* 1250. No. 8925 en 3824 ieder een prijs van *f* 1000. No. 9953 en 15572 ieder een prijs van *f* 400. No. 2771, 8505 en 13166 ieder een prijs van *f* 200. No. 1086, 4765 en 6558 ieder een prijs van *f* 100. — *3de Lijst.* No. 19799 een prijs van *f* 5000. No. 8815 een prijs van *f* 1250. No. 2068, 4580 en 3152 ieder een prijs van *f* 1000. No. 4737, 11621, 15053 en 11885 ieder een prijs van *f* 400. No. 16489, 16629 en 18399 ieder een prijs van *f* 200. No. 931, 5109, 9495, 13883, 13884 en 18025 ieder een prijs van *f* 100.

NB. De ***f* 2500** is gevallen in de Collecte van de Gekwalificeerde Collecteurs E. DE BOER & ZONEN.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 25sten tot en met den 31sten Augustus 1854 zijn te *Groningen* geboren 18 zoons en 8 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 13 ouden en 5 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 30 *Augustus.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 61, 61 3/16, 61; Dito Dito 3 pCt. 72⅞, 72⅝, 72½; Dito Dito 4 pCt. 90⅞, 91 3/16, 90⅞; O. I. Leening 4 pCt. 90 9/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 80⅜; Oblig. 4½ pCt. 100. — BELGIË, bij *Rothschild* 2½ 49. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18¼, 18½, 18⅜; Dito 3 pCt. 37⅞, 38, 37⅞; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32⅞, 33⅛, 32 13/16; Coup. Bewijzen 5, 5⅛, 5 1/16; Amort. Schuld 3⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37⅛, 37¼, 37½.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102, 102¼, 102; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102½, 103, 102½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84½; Dito 4½ pCt. 86¾; Dito bij *Hope* 79, 79⅛; Dito bij *Stieglitz* en Comp. 4 pCt. 78, 78⅛; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 77, 77¼, 77. — POLEN, Cert. 4 pCt. 69¾, 70, 69¾; Dito Aand. met Loting v. 500 fl. *f* 141½, 142. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69⅞, 70½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 35 11/16, 35⅝; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 35 11/16, 35⅝; Dito Nieuwe 5 pCt. 79 13/16, 80⅛; Dito Dito 1854 5 pCt. 79½, 79⅝, 79¾; N. Weener Aand. v. 250 fl. 1854 *f* 238⅜, *f* 240; Amerik. Bank-Act. 3 7/16; Dito Orig. 3 1/16, ⅛; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 99¾; Braz. 5 pCt. 96⅞; Mexik. 23 11/16 A ⅞, 13/16; Dito Onbep. 23 11/16, ⅝, 13/16; Grenada 2½ pCt. 16⅜; Ecuador 2 15/16, 3; Venez. Uitg. 10½; Philad. L. N. 87½; Thes. Amst. 5 pCt. 105⅜.

Onze fondsenmarkt was heden over het algemeen gunstig gestemd, inzonderheid wat betreft de Oostenr. en Spaansche, waarin de handel zeer levendig was en zich veelvuldige koopers vertoonden. De willigte is op hoogere koersen van Londen van heden. In de overige soorten was de omzet van minder belang, blijvende meestal, ten gevolge van eenige winstrealisatiën, iets flaauwer dan de openingsprijs. 5 pCt. Nieuwe Russen bij *Stieglitz* 83.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 61 a 1/16; Spaansche 1 pCt. 18⅜; Binnenl. 3 pCt. 32⅞; Metall. 5 pCt. 70 1/16 a ¼.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.77½; Id. 2/m. *f* 11.65; — Hamburg kort *f* 35¼; Id. 2/m. *f* 35 1/16.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN 29 *Augustus.*

TARWE.	Veen 64 ℔ *f* 6,10	Witte Voer 40 ℔ *f* 4,20
Oude 70 ℔ *f*	» 66 » » 6,50	Zw. Voer 36 » » 3,80
N. Oml. 68 » »	GERST.	» 38 » » 4,00
» 1854 70 » » 11,25	Winter 54 ℔ *f* 4,85	» 40 » » 4,20
» 72 » » 12,00	» 56 » » 5,20	» 42 » » 4,40
» Old. 68 » »	» 58 » » 5,50	BOONEN
» » 70 » » 11,00	Zomer 54 » »	Paardeb. *f f* 7,25 75
» » 72 » » 11,75	» 56 » »	ZADEN, ENZ
» » » »	Knobbe 60 » »	Old. Koolz. *f* 11 50 75
ROGGE.	» 62 » »	*f* 12.10 15,25
N. Ink. 64 ℔ *f* 8.00	HAVER.	Oml. dito *f* 11 *f* 11,50
» 66 » » 8,40	Dikke 36 ℔ *f*	*f* 12 / 12,25
» 68 » » 8,80	» 38 » »	Oostv. dito *f* 12 *f* 12,25
» 70 » » 9,20	» 40 » »	G. Mosterdz. v. *f*
» » »	» 42 » »	Lijnzaad *f* a *f*
BOEKWEIT.	» Nieuwe 44 » » 4 20	GrGort *f* 9,25.50,75
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6 30	» 46 » » 4.40	Par. 100N. ℔ *f* 12,25 tot
» » 66 » » 6.70	» 48 » » 4.60	*f* 13,50
» » 68 » » 7.10	» 50 » » 4 80	Raapolie p.v. *f* 37
» » 64 » » 6 20	Witte Voer 36 » » 3.80	Prijs der Boter
Zw. Zand 66 » » 6,60	» 38 » » 4,00	1ste soort *f* 33
		2de » - 30 a 31

Oude Tarwe niet aan; enkele partijtjes nieuwe als genoteerd verkocht. — Rogge door schaarschheid 10 ct. aangenamer. — Nieuwe Boekweit als genoteerd verkocht. — Gerst door geringe aanvoer hooger verkocht. — N. Dikke Haver iets lager afgegeven. — Koolzaad vooral in de beste soorten wel zoo goed te plaatsen. — Gort in een doen.

ROTTERDAM, 28 *Augustus.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm., zoo Jarige als Nieuwe, was door kleinen aanvoer in puike kwaliteit niet onder vorige prijzen te koopen; mindere soorten onbegeerd; goede en puike Nieuwe *f* 13,90 a *f* 14,50; mindere *f* 12,50 a *f* 13,50; goede en puike Jar. *f* 14,40 a *f* 15,40; mindere *f* 12,50 à *f* 14,30; Poolsche ruim prijshoudend; Roode weinig ter markt en in vele gevallen hooger verkocht; 155, 156 ℔ Jarige en O. witbonte Poolsche *f* 470, *f* 485; 155 ℔ witbonte dito *f* 420; 164 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. *f* 480; 160 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 425, *f* 430; 163, 164 ℔ dito *f* 440, *f* 445; 163 ℔ N. Bovenl. Rijn *f* 420, *f* 430; 162 ℔ dito *f* 420, *f* 423; 156 ℔ Pomm. *f* 435; 156 ℔ O. Rijn *f* 425, *f* 430. — Rogge: N. Overm., Zeeuws. en Vlaams. door minder aanvoer 25 cents hooger, *f* 8 a *f* 9,25; voorts 154 ℔ Anclammer *f* 310; 145 ℔ Eupatoria *f* 250; 145 ℔ Riga Pools. *f* 255; 143 ℔ Jarige Arch. *f* 245, *f* 250; 145 ℔ N. dito *f* 245; 144 ℔ dito *f* 250. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter 20 cents hooger, *f* 4,70 a *f* 6; dito Zomer *f* 4,50 a *f* 5,30. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4,70 a *f* 5,30; dito Lange *f* 4 a *f* 5. — Boekweit op 140 ℔: N.-Brab. *f* 225, *f* 228; Holst. *f* 200, *f* 203, *f* 205; Rijn *f* 220, *f* 230; Oostvr. Veen *f* 210. — Erwten: N. Zeeuws. Groene *f* 8,50 a *f* 9,25; dito Witte *f* 8,25 a *f* 8,75. — Paardenboonen *f* 6,75 a *f* 7,25 — Koolzaad: circa 50 last aangevoerd, Zeeuwsch gestort 64, 64½ p. vl.; dito in zakken 63, 64 p. vl.; Overm. in zakken 63 p. vl. Kanariezaad *f* 9 a *f* 9,50 nominaal.

AMSTERDAM, 28 *Augustus.* De marktnotering van Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 44 a *f* 46; Kuinder *f* 40 a *f* 42; Kamper *f* 41 a *f* 43; Deventer *f* 35 a *f* 39; Zwolsche *f* 37 a *f* 41.

AMSTERDAM, 30 *Augustus.* Tarwe prijshoudend: 130 ℔ o. witb. Pools. *f* 470; 128 ℔ dito *f* 460; 127 ℔ n. dito *f* 435, *f* 438; 129, 130 ℔ o. Pommer *f* 425, *f* 435; 130 ℔ Rostocker *f* 435. — Rogge tot ca. vorige prijzen: 121 ℔ n. Pruis. *f* 258; 121 ℔ dito *f* 255; 117 ℔ dito *f* 244 bij partij; 119 ℔ dito *f* 252; 124 ℔ Pommer *f* 278; 119 ℔ n. Arch. *f* 240; 118 ℔ dito *f* 235, *f* 237 bij partij; 116 ℔ jarige Petersb. *f* 250. — Gerst in een doen: 112, 113 ℔ Deens. *f* 190 en *f* 192; Zeeuws. Wr. *f* 175. — Boekweit in de puike soorten iets lager afgegeven; 119, 122 ℔ Holsteinsche *f* 206, *f* 215.

Koolzaad onveranderd; op 9 vat in Oct. 66½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110, 111 ℔ Tarsus *f* 385; 111, 112 ℔ Taganrog *f* 370; 98 ℔ Memel *f* 9½ per mud. — Raapolie dadelijk williger, op levering in een doen; op 6/w. *f* 39,50; Vlieg. *f* 38 a *f* 38,25; Sept. *f* 37,75 a *f* 38; Oct. en Nov. *f* 38; Dec. *f* 38 a *f* 38,25; Mei 1855 *f* 38,25. — Lijnolie dadelijk en op levering flaauw, op 6/w. *f* 38,25; Vlieg. *f* 37; Sept. *f* 36,50 a 25; Oct. en Nov. *f* 36 25; Maart, April en Mei 1855 *f* 36,25 a *f* 36. — Hennepolie op 6/w. *f* 42,25; Vlieg. *f* 41.

Hennep. Buiten de gehouden veiling van 107 b. Napelsche Hennep, waarvan 5 kav. tot *f* 99½ à *f* 100 nemers gevonden hebben, is in afwachting der veiling op den 28sten dezer, niets van eenig belang in het artikel omgegaan.

LONDEN, 26 *Augustus.* Van Boter werden deze week aangevoerd: van Harlingen 7870 v., Rott. 723, Hamburg 99, Havre 1131, Ostende 517, Antw. 44. Van Vreemde is de voorraad zeer klein en door het niet aankomen van de stoomboot de prijzen kompleet nominaal: beste Vriesche 100 a 102 sh., 2de soort 78 a 96 sh.; Holl. 76 a 80 sh.; beste Kamper en Zwolsche 94 a 96 sh.; beste Bosscher 62 a 66 sh.; Groninger 76 a 80 sh.

LONDEN, 28 *Aug.* De aanvoer van inl. Tarwe bestond heden bijna geheel uit nieuwe en beliep nagenoeg 4000 qrs., hetgeen echter alles tot eene prijsverlaging van circa 8 sh. sedert l.l. Maandag werd weggekocht. Vreemde was zeer verlaten, en voor de kleinigheden, die door benoodigde koopers genomen werden, werd 4 sh. minder betaald. Nieuwe inl. Gerst onveranderd; vreemde 1 sh. lager. Witte Erwten zijn 3 a 4 en graauwe 1 a 2 sh., Haver 6 p. a 1 sh. beter koop. Boonen onveranderd. Meel 2 a 5 sh. lager.

Van den 30sten. Tarwe onveranderd.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Augustus.* De markt van hoornvee leverde heden weinig op; de aanvoer was gering en er waren weinig koopers aanwezig. Kalfkoeijen werden verkocht van *f* 110 tot *f* 130, *f* 135, *f* 140 en hooger; melkkoeijen van *f* 90 tot meer dan *f* 130. Ook de aanvoer van schapen was heden niet groot, doch het aangevoerde werd tegen vlugge prijzen omgezet, zoodat er bijna niets onverkocht is gebleven, evenzoo was het met de varkens gesteld, geringe aanvoer en vlugge verkoop tegen den prijs van Dingsdag l.l.

— De verkoop van hoornvee in deze provincie was in de afgeloopene week nog al vrij vlug; door Friesche handelaren werd in deze van belang iets gedaan, vooral in vette-, kalf en melkkoeijen, die tegen eenigzins hoogere prijzen werden omgezet.

NOORDBROEK, 29 *Augustus.* Op de heden alhier gehouden jaarmarkt was de aanvoer van vee tamelijk en bestond dezelve voornamelijk uit beste vroegmelkte koeijen, die verkocht zijn van *f* 100 tot *f* 150. Over 't geheel was de handel niet vlug, ofschoon er kooplieden uit Overijssel, Oost- en Westfriesland aanwezig waren.

AMSTERDAM, 28 *Augustus.* Heden werden aangevoerd 231 vette runderen, golden *f* 240, *f* 210 en *f* 190; melk- en kalfkoeijen 146 stuks voor *f* 130, *f* 100 en *f* 80; 141 vette varkens, voor 46–48 cents het N. pond; 44 magere varkens, *f* 8, *f* 10 en *f* 12; 91 schapen, voor *f* 20, *f* 22 en *f* 24.

LONDEN, 28 *Aug.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland in deze haven gedurende de afgeloopene week waren vrij groot. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 983 ossen, 455 koeijen, 366 kalveren, 214 varkens en 3374 schapen. Heden waren er veel runderen ter markt, namelijk omstreeks 5000 stuks. Over het algemeen bestond daarin een trage handel, met uitzondering van de beste soorten, die vlug afgingen tot de vorige prijzen. Schapen waren in de goede soorten gevraagd en vrij wel afgaande, hoewel ook daarvan eene buitengewoon groote heeveelheid ter markt was, namelijk omstreeks 33,000 stuks. Beste lammeren insgelijks gezocht. Kalveren en varkens onveranderd.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE voor de **PAARDENFOKKERIJ** in de PROVINCIE *GRONINGEN* maakt bekend, dat door haar op DINGSDAG den 29sten Augustus 1854 zijn toegewezen de navolgende PREMIËN:

eene Premie van *f* 125 aan den **Zwarten vierjarigen Hengst** van J. M. MELESSEN, te *Hollum*;

eene Premie van *f* 75 aan den **Bruinen vierjarigen Hengst** van E. H. HOVEN, te *Stedum*;

eene Premie van *f* 50 aan den **Appelschimmel vierjarigen Hengst** van E. H. HOVEN, te *Stedum*;

eene Premie van *f* 25 aan den **Donkerbruinen vierjarigen Hengst** van J. B. KROON, te *Nieuw Beerta*.

Terwijl eene TOELAGE van *f* 50, voor den tijd van één jaar, is toegekend aan den **Zwarten zesjarigen Hengst** van E. H. HOVEN, te *Stedum*; en eene gelijke TOELAGE van *f* 50, voor den tijd van één jaar, aan den **Zwarten zesjarigen Hengst** van de Weduwe ALDERT JANS ALDERTS, te *Winsum*.

Voorts, dat bij de **Keuring der Merriën**, op WOENSDAG den 30sten Augustus 1854, de volgende PREMIËN zijn toegekend, namelijk:

1ste Premie van *f* 100 aan de **Zwarte zesjarige Merrie** van G. P. MULDER, Jr., te *Groningen*;

2de Premie van *f* 100 aan de **Bruine zesjarige Merrie** van H. K. GAAIKEMA, op *de Waarden*, (gem. *Grijpskerk*);

1ste Premie van *f* 75 aan de **Bruine vijfjarige Merrie** van M. P. BOSS, te *Adorp*;

2de Premie van *f* 75 aan de **Bruine vijfjarige Merrie** van H. WOLDRING, te *Wittewierum*, (gem. *Ten Boer*);

1ste Premie van *f* 50 aan de **Zwarte zesjarige Bles** met twee Witte achtervoeten van B. BRUINS Kz., te *Klein Garnwerd*, (gem. *Winsum*);

2de Premie van *f* 50 aan de **Zwarte driejarige Merrie** van T. J. RITZEMA, te *Garsthuizen*.

*** VEREENIGING der LEDEN van het GENOOTSCHAP *ter Bevordering van Nijverheid*, gevestigd te *Onderdendam*, met VROUWEN, op het Hoogehuis te *Slochteren*, op ZATURDAG den 9den September 1854, des voormiddags te 11 uur.

De Secretaris,
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

EDE DOMMERING, Bz.,
met
ROELFJE BOERMA.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

*** Heden beviel van eenen ZOON G. K. BAKKER, geliefde Echtgenoote van

S. DIJK, Jbz.

AMSTERDAM, 26 Augustus 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON LAMMECHIEN FOLKERS, geliefde Echtgenoote van

M. ZUIDEMA,
Goud- en Zilverwerker.

WINSCHOTEN, 28 Augustus 1854.

Men gelieve deze zoowel voor bijzondere als algemeene kennisgeving aan te merken.

*** Mijne geliefde Echtgenoot GRIETJE VAN DER WERF beviel heden door Gods goedheid zeer voorspoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN, 29 Augustus 1854.

J. H. M. JANSSEN.

*** Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER A. M. RAMDOHR, hartelijk geliefde Echtgenoote van

P. DE MOL MONCOURT.

GRONINGEN, 29 Augustus 1854.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Ons hartelijk geliefd en eenig Kind, HINDRIK, werd heden, op ruim tweejarigen leeftijd, door den dood van ons weggerukt.

WINSCHOTERZIJL, 24 Augustus 1854.

G. H. ADDENS.
M. R. HEDDEMA.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot JAKOB HOEBERS, in den ouderdom van ruim 50 jaren, mij nalatende 2 Kinderen. Hoe zwaar en treffend deze slag voor mij en mijne Kinderen is, zal ieder die den Overledene in zijn werkzaam en huisselijk karakter gekend heeft, ligtelijk beseffen.

GRONINGEN, 26 Augustus 1854.

H. LAMMERS,
Wedw. J. HOEBERS.

P.S. De FABRIJK blijft als vroeger **Continueeren.**

*** Heden overleed onverwachts, in den ouderdom van 67 jaren, na eene langdurige ongesteldheid, tot mijne, zijner Kinderen en Behuwd-Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN JACOBS KRAMER, in leven *Adjunct-Commies bij het Provinciaal Bestuur*, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 6 jaren.

GRONINGEN, 26 Augustus 1854.

E. VAN DIJK,
Wedw. J. J. KRAMER.

Eenige kennisgeving.

*** Te *Essen*, Gemeente *Haren*, overleed op den 26sten Augustus 1854, in den ouderdom van omtrent 28 jaren, Vrouwe MEINARDINA ADRIANA DE MAREES VAN SWINDEREN, Echtgenoote van den HoogWelGeboren Heer Mr. J. J. A. QUINTUS.

*** GRONINGEN, 28 Augustus 1854. Heden avond overleed de Heer AUKE WILLEM WILLEMS, Apotheker, oud ruim 28 jaren, diep betreurd door zijne naaste betrekkingen.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van hare nagelaten Betrekkingen, na een langdurig, smartelijk doch geduldig lijden, in den ouderdom van 54 jaren, GESSIEN DE VRIES, geliefde Gade van den Scheepskapitein J. J. VAN DER WOUDE.

GRONINGEN, 28 Augustus 1854.

*** Heden morgen om drie uur overleed, na een langzaam verval van levenskrachten, zacht en kalm, onze veelgeliefde Moeder en Behuwd-Moeder, GRIETJE HELLINGA, Weduwe M. A. MELES, in den ouderdom van 63 jaren.

Vier Kinderen en twee Aangehuwde staren diep bedroefd de Overledene na en betreuren in haar eene liefderijke en zorgdragende Moeder. De hoop, dat zij dit aardsche zóó rustelooze leven met een eeuwig zalig heeft verwisseld, lenige onze smart.

VISVLIET, 28 Augustus 1854.

K. HELLINGA MELES.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, na eene kortstondige ongesteldheid, zeer onverwacht, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, FENNA HASELHOFF, Wedw. van den WelEdelen Heer H. G. BORGESIUS, in leven *Geneesheer te Bellingewolde*, in den ouderdom van 67 jaren.

SCHILDWOLDE, 29 Augustus 1854.

Uit aller naam,
Dr. **J. BORGESIUS.**

*** Heden in den vroegen morgen overleed, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoote HENDRIKJE MANDEN, in den ouderdom van ruim achtenzestig, en na eene gelukkige echtvereeniging van bijna tweeënveertig jaren.

Zij ontsliep zacht en kalm, na eene langdurige ziekte, en in de laatste weken somtijds hevig lijden.

Met mijne zeven Kinderen, vijf Behuwd- en achttien Kleinkinderen treur ik over het verlies van de geliefde en teeder zorgende Echtgenoot en Moeder.

SMILDE, 30 Augustus 1854.

H. DOORENBOS,
Predikant.

*** Door **J. OOMKENS, J.ZOON**, te *Groningen*, is op den 15den Augustus ten **tweeden male** aan het Bestuur zijner Woonplaats ter vertaling vertoond:

Diätetische Betrachtungen mit besonderer Rücksicht auf die Wassercur, von Dr. W. GRABAN. HAMBURG, 1851.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

II. Prof. *L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,75.

III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE**, of de Kunst van DECLAMÉREN of RECITÉREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. — Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

IV. Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den tijd van den **eersten regten aanvang en vroegsten bloei** onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche Letterkunde**, en wel inzonderheid over het ongegronde van het gevoelen diergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** stellen. Prijs *f* 1,50.

V. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie**, voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.

VI. Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Provincie Groningen**, van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5,00.

VII. *H. DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND**, gedaan in het jaar 1841. Met eene Kaart. Prijs *f* 3 — 20.

Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.

VIII. **Leven, Denken en Werken van JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST*. Prijs *f* 3 — 20.

De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den 29sten Augustus 1854, behoorlijk geregistreerd, is **BEREND HOLTMAN**, Koopman en Broodbakker te *Haren*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, met bepaling, dat hetzelve is aangevangen op den dag waarop het Vonnis is gewezen, terwijl daarbij zijn benoemd tot Regter-Commissaris de E. A. Heer Mr. W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN, Regter in gemelde Regtbank, en tot Curator Mr. R. IJ. MULLER, Advokaat te *Groningen*. De BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS in dat Faillissement, de BEVOORREGTE en de PAND of HYPOTHEEK hebbende daaronder begrepen, worden opgeroepen om in Persoon of bij behoorlijk Gemagtigde te verschijnen op MAANDAG den 18den September e.k., des voormiddags te 10 uur, in de AUDIËNTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde hunne SCHULDVORDERINGEN ter verificatie in te leveren.

De Curator:
Mr. R. IJ. MULLER.

POSTWAGENDIENST.

De **DILIGENCE** van **Groningen** over **Winschoten** en **N. Schans** naar **Leer**, rijdt 's morgens om zeven uur van **Groningen** en 's morgens om 10 uur van **Leer**.

NB. De **MARKTDAGWAGEN** begint weer, als naar gewoonte, op VRIJDAG den 1sten September.

De Ondernemer, G. MONKHORST.

*** BURGEMEESTER en WETHOUDERS van **DOKKUM** presenteren in het openbaar te verkoopen, op ZATURDAG den 23sten September, e. k., des middags om 12 uur, ten GEMEENTEHUIZE aldaar:

Eene uitmuntende METALEN TORENKLOK, wegende ongeveer 900 Nederl. ponden.

Inmiddels is deze Klok ook **UIT DE HAND TE KOOP.**

DOKKUM, 30 Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
E. JONGSMA.
De Secretaris:
A. VAN SLOOTEN.

HEDEN VOORMIDDAG TE 10 UUR,

Verkoop van **AANNEMERSGEREEDSCHAPPEN** en **AFBRAAK**, ten verzoeke van den Heer P. WIERSEMA, op deszelfs Werf bij de Zuiderkuipen, te *Groningen*.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Op HEDEN VRIJDAG

den 1sten September, en voorts op MAANDAG, WOENSDAG en DONDERDAG den 4den, 6den en 7den e.k., VERVOLG van de **VERKOOPING** van **MANUFACTUREN**, voor het LOKAAL van de SPIJSUITDEELING in de Zwanenstraat te *Groningen*.

Voor de Gegadigden is nog gelegenheid ter bezigtiging op Maandag e.k. des voormiddags van 10—1 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Morgen van 10 — 12 en van 2 — 5 uur te bezien, de

PORSELEINEN, GLAS- EN AARDEWERKEN,

welke MAANDAG den 4den September 1854, 's morgens te 10 uur en vervolgens, in het **Verkoophuis** in de **Oosterstraat** publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Dingsdag den 5den September

1854, des voormiddags te elf uur, op de plaats zelve, publieke verkooping van den **OPSTAL** van **8 GEBOUWEN**, staande Zuidzijde tegen de Martinikerk te *Groningen*, bestaande uit den HOOFDINGANG, de WONING van den KERKBEWAARDER, en een WASCH- of STOOKHUIS; af te breken en te vervoeren naar de daarvan op te maken Voorwaarden; — voorts twee Losse GESTOELTEN en nog eenige andere **ROERENDE GOEDEREN.**

Te bezien des daags bevorens van 9 — 12 en van 3 — 5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

PUBLIEKE VERKOOPING

AAN DE

Gasfabrijk,

op DINGSDAG den 5den September, des voormiddags te 11 uur, van pl. m. 1000 JUFFERS, PLANKEN, POSTEN, ENZ., van onderscheidene dikte en lengte, KRUIKARREN, ROODE en BLAAUWE DAKPANNEN, STEENEN en eene GROOTE DIRECTIE-KEET, ENZ. ENZ.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op WOENSDAG den 11den September 1854, des namiddags te 3 uur, aan het Boterdiep, ten Huize voormaals bewoond door E. WUBBENHORST, worden verkocht: drie PAARDEN, eenige WAGENS, GEREIDEN, SLEDE, negen Voeren best KLEIHOOI, met het **REGT** in de **VEREENIGING** aan het BOTERDIEP, ENZ.

Nader onderrigt te bekomen ten KANTORE van den ondergeteekenden

Notaris: Mr. J. J. CREMERS.

Houtveiling,

onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 2den September 1854, des voormiddags te elf uur, bij *Winneweer*, aan het Damsterdiep, eene groote partij MAATS en OVERMAATS NOORSCHE VUREN en eene nieuw aangevoerde Lading GREENEN BALKEN, MASTEN en MOLENROEDEN van *DANTZIG*, alsmede eene groote partij JUFFERS, KOLDERS en GEZAAGDE HOUTWAREN.

M. P. WENNIGER,
Nots.

BOELDAG.

Op MAANDAG den 4den September 1854, des namiddags te één uur, zal, op den Huize *Bellevue*, te *Solwerd* publiek, op gewone Conditiën, worden verkocht: 1 mak bereden bruin CHAISPAARD, 1 beste MELKKOE, 1 VARKEN; voorts BOERENWAGENS, WIPKARREN, PLOEGEN, EGGEN en verder **BOERENGEREEDSCHAP**, 1 groote KARN; wijders een moderne VIGILANTE met Dissel, boom en Eenspan, 1 CALÈCHE, 1 KAPWAGEN, 1 KARIKEL, 1 KAPCHAIS; **PAARDENTUIGEN**, als: GEREIDEN, 3 ZADELS, waaronder een DAMESZADEL, ENZ.; benevens eenig **HUISMOBILIAIR**, KAGCHELS, **1 FORTEPIANO**, en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

Om de veelheid van perceelen, zal er precies te een uur aanvang worden gemaakt.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

In de Maand DECEMBER

aanstaande, zijn de ondergeteekenden voornemens, publiek te Koop te presenteren:

Hunne sedert een aantal jaren met goed succes gedreven en thans nog in **volle werking** zijnde

LEERLOOIJERIJ

en **LEDERBEREIDERIJ**, met al de zelfs TOE- en AANBEHOOREN, gelegen te *Veendam*, Provincie *Groningen*; door derzelver ruimte doelmatige inrigting voor grootere uitbreiding vatbaar.

Inmiddels ook **UIT DE HAND TE KOOP** en zijn er op *franko* aanvrage nadere inlichtingen te bekomen bij

G. HEGGE & S. SAVENIJE.

VEENDAM, 25 Augustus 1854.

De ondergeteekende, J. C. VAN HASSELT, vaceert **dagelijks** ten zijnen KANTORE ter **overname** van **TALONS** der 8 pCts. **WERKELIJKE SCHULD**, om daarvoor **nieuwe stel Coupons** te bezorgen.

J. C. VAN HASSELT.

De ondergeteekende belast zich met opzenden der **Talons van Certificaten Werkelijke Schuld 2½ pCt.**, ter verkrijging van NIEUWE COUPON-BLADEN.

GRONINGEN, 1 September 1854.

W. F. UNIA VAN NAERSSEN.

De ondergeteekende belast zich met **overname** der **TALONS 2½ pCt. NEDERLANDSCHE WERKELIJKE SCHULD**, om daarvoor **nieuwe bladen Coupons** te bezorgen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1854.

Wedw. H. A. ISRAËLS,
Heerestraat, No. 323.

BESTE BLAAUWE KASTDRUIVEN

bij **U. KEIZER**, in de N. Kijk-in-'t Jatstraat.

Bij den POMPMAKER

G. SCHOLTENS, te *Groningen*, aan de Lage Der, nabij de Draaibrug, zijn te bekomen: **puik bekwame klare geboorde GREENEN POMPEN**, in onderscheidene lengten.

BOON- EN KOOLMOLENS

Bij **R. PALM**, in de Oosterstraat, in den Kr[...] onder den Heer D. VAN DER BAAN, zijn als naast woonte **TE HUUR: BOON- en KOOLMOLENS**, door hem zelven uitgevonden en verva[...] die door **fijn** en **spoedig snijden**, van de aanm[...] zich doen kennen.

Let Wel!

Bij den Vleeschhouwer **G. BOUMAN**, de Gelkingestraat, zal op HEDEN VRIJ[DAG] worden geslagt: een extra puik vet **blank ZOETEMELKS KALF.**

Men verlangt tegen November eersten **BANKETBAKKERSDIENDE**, die ook reeds als zoodanig is werkzaam geweest, van de Prot. Godsdienst. Adres bij JOHS. NIEWOLD, aan de Breede Mt te *Groningen*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
AUGUSTUS 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
20	760,47	759,95	760,60	15,5	18,2	16,2	max.	0,93	0,98	N.W.t W.	W.N.W.	W.N.W.	betrokken	betrokken	bewolkt
21	760,57	758,56	757,21	15,8	23,0	20,4	max.	0,75	0,95	W.N.W.	Z.Z.W.	Z.t.W.	„	bewolkt	betrokken
22	755,38	757,30	759,27	17,4	18,6	15,1	0,97	0,83	0,91	W.t.Z.	W.N.W.	W.N.W.	bewolkt	„	helder
23	762,23	763,06	762,96	15,4	18,3	15,0	0,91	0,80	0,90	W.N.W.	W.	Z.Z.W.	„	„	betrokken
24	763,06	756,70	755,63	15,2	19,3	16,7	max.	0,83	0,95	Z.Z.W.	Z.W.t.W.	Z.W.	betrokken	„	bewolkt
25	758,63	761,83	765,35	14,2	14,0	13,7	0,87	0,98	0,89	N.W.t W.	N.W.	N.W.t.N.	bewolkt	regen	betrokken
26	767,45	768,22	768,73	13,9	16,4	13,4	0,92	0,78	0,90	N.W.t.N.	N.W.t.N.	N.N.W.	betrokken	bewolkt	bewolkt

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.